ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

ปัจจัยที่มีผลต่อ โรคกระคูกพรุนในสตรีวัยหลังหมด ประจำเดือนในจังหวัดพะเยา

ผู้เขียน

นางอรทัย มาลัยรุ่งสกุล

ปริญญา

สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ คร.นายแพทย์ พงศ์เทพ วิวรรธนะเคช

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาย้อนหลังแบบมีกลุ่มควบกุม (Retrospective case - control study) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบุคคล ด้านสุขภาพ ประวัติการเจ็บป่วย และด้านแบบ แผนการดำเนินชีวิต ที่มีผลต่อการเกิดโรคกระดูกพรุนในสตรีวัยหลังหมดประจำเดือนในกลุ่ม ตัวอย่างที่ตรวจความหนาแน่นของกระดูกด้วยเครื่อง dual-energy X- ray absorptionmetry ที่มีผล การตรวจต่ำกว่า หรือเท่ากับ -2.5 (T-sore $\leq$ -2.5). กับมากกว่า -2.5 (T-sore >-2.5) โรงพยาบาล พะเยา จังหวัดพะเยา อายุ 40 ปีขึ้นไป จำนวน 136 ราย โดยใช้แบบสัมภาษณ์ และข้อมูลประวัติการ มารับการรักษาจากเวชระเบียนของโรงพยาบาล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณา คือความถึ่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงวิเคราะห์ Binary Logistic ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับโรคกระดูกพรุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ value<0.05) ได้แก่ คัชนีมวลกาย (OR = 0.812; 95%CI= 0.708 - 0.931) อายุที่หมดประจำเคือน(OR = 0.884; 95%CI= 0.791- 0.988) ประวัติการมีกระดูกหัก (OR = 10.003; 95%CI = 2.709-36.939) ประวัติการมีญาติป่วยเป็นโรคกระดูกพรุน(OR = 2.660; 95%CI= 1.044 - 6.774) และการบริโภค ถั่วเมล็ดแห้งและธัญพืชเป็นประจำ (OR=13.836;95%CI=2.078-92.109) อาหารประเภทถั่ว ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีดัชนีมวลกายน้อยผู้ที่หมดประจำเดือนอายุน้อย ผู้ที่มีประวัติ กระดูกหัก ผู้ที่มีญาติเป็นโรคกระดูกพรุน และผู้ที่ไม่บริโภคถั่ว ถั่วเมล็ดแห้ง และธัญพืชมีโอกาส ้เป็นโรคกระดูกพรุนสูงกว่าบุคคลอื่น บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข และหน่วยงานที่

เกี่ยวข้องควรมีการเสริมสร้างความรู้ ความตระหนัก การรับรู้โอกาสเสี่ยง และกำหนดรูปแบบใน การเสริมสร้าง และป้องกันโรคกระดูกพรุนให้กับประชาชนในพื้นที่ต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved

Independent Study Title Factors Affecting Osteoporosis of Postmenopausal Women

in Phayao

Author Mrs.Orathai Malairungsakul

Degree Master of Public Health

Independent Study Advisor Assoc. Prof. Dr. Phongtape Wiwatanadate, M.D.

ABSTRACT

This study was a retrospective case - control study aiming to find the relationship between personal factors, health factors, sickness history, and personal lifestyles and osteoporosis among the sample group of postmenopausal women who have the bone mineral density (BMD) less than or equal -2.5 (T-score ≤ -2.5) and more than -2.5 (T-sore >-2.5), tested by dual-energy X-ray absorptionmetry in Phayao Hospital, Phayao Province. The 136 sample women were aged over 40 years old. The study was done by an interview and using patient records of the hospital. The analysis method was using the descriptive statistics which are frequency, percentage, mean, and standard deviation and the inference statistics on binary logistic regression. The study revealed that the factors which had statistical significance influencing osteoporosis were the body mass index (OR = 0.812; 95%CI=0.708 - 0.931), age of menopausal (OR = 0.884; 95%CI= 0.791- 0.988), past medical history of fracture (OR = 10.003; 95%CI = 2.709-36.939), family history of osteoporosis (OR = 2.660; 95%CI= 1.044 - 6.774) and the personal diet of nuts, and cereal (OR=13.836;95%CI=2.078-92.109).

The study showed that the samples who had lesser BMI, lesser age of menopausal, history of fracture, family history of osteoporosis and samples who did not consume nuts and cereals had higher tendency of developing osteoporosis. Accordingly, medical and public health

personnel as well as any related organizations should help in promoting and creating awareness on the risk and prevention of osteoporosis to general public.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved